

Prof. dr. ing. Nicolae GRUMEZA

- model de probitate profesională în lumea cercetării științifice -

Dr. Nicolae GRUMEZA este cunoscut ca un specialist de excepție în domeniul hidroameliorațiilor, având la activ numeroase realizări deosebite în execuția, exploatarea, dar mai ales în proiectarea și cercetarea sistemelor de irigații și drenaje, cât și în pregătirea multor tineri specialiști și cercetători științifici, în calitate de fost profesor universitar asociat și conducător de doctorat la Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară (USAMV) București.

S-a născut la 2 octombrie 1926 în comuna Hanul Vechi, județul Lăpușna, Republica Moldova. A absolvit în 1951 Facultatea de Horticultură din cadrul Institutului Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București, susținându-și ulterior (1975) doctoratul în Agronomie cu teza intitulată „Contribuții la stabilirea condițiilor de irigare a viței-de-vie pe nisipuri”.

Pe parcursul a 2 ani a lucrat în execuție la realizarea sistemului de irigații Stoenești-Olt, primind ulterior responsabilitatea exploatarea acestuia în calitate de Șef de Sistem, în cadrul unităților administrate de către Departamentul de Îmbunătățiri Funciare și Construcții Agricole (DIFCA).

În perioada 1958-1962, odată cu preluarea conducerii Laboratorului de Irigații din cadrul Institutului de Cercetări Horti-Viticole (ICHV) din București-Băneasa, cariera sa profesională s-a axat preponderent pe studiul consumului de apă al plantelor și bilanțului apei în sol. S-a numărat totodată printre primii cercetători din România care a efectuat studii sistematice în diverse condiții pedoclimatice privind tehnica irigației culturilor horti-viticole, aducând contribuții importante la îmbunătățirea tehnicilor de irigare localizată la pomi și vița-de-vie.

Timp de 11 ani a lucrat ca proiectant la Institutul de Studii și Proiectări pentru Îmbunătățiri Funciare (ISPIF) București, unde s-a remarcat prin realizarea în calitate de Șef de Proiect a documentației pentru sistemul de irigații Gălățui-Călărași (80.000 ha), cea a sistemului de irigații Ostrov, a unor proiecte experimentale din perimetrul unor institute și

1926 - 2014

stațiuni de cercetări agricole din rețeaua ASAS, cum ar fi SCAZ Brăila, ICCP Mărăcineni, ICCPT Fundulea, precum și prin colaborarea la numeroase alte proiecte.

Din anul 1970 devine Șeful Laboratorului de Exploatare din cadrul Institutului de Cercetări pentru Îmbunătățiri Funciare și Pedologie (ICIFP) București, calitate în care a inițiat și condus timp de 25 de ani Programul Național de Cercetare „Exploatarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare și a construcțiilor hidrotehnice aferente”.

Din anul 1977, odată cu contopirea secțiilor de Irigații și Desecări ale ICIFP București cu Stațiunea Pilot FAO pentru Irigații de la Băneasa-Giurgiu, ce au format Institutul de Cercetare și Inginerie Tehnologică pentru Irigații și Drenaje (ICITID), acest program și-a limitat atribuțiile numai la amenajările de irigații și drenaje.

Programul de cercetare și-a desfășurat activitatea axat pe următoarele obiective principale: stabilirea de metode pentru prognoza și avertizarea udărilor, a elementelor bilanțului apei în solurile irigate, precum și a limitei de subsigurare cu apă a culturilor agricole în cadrul căreia se pot obține producții economice; urmărirea comportării în exploatare a componentelor sistemelor de irigații și drenaje și elaborare de măsuri și tehnologii pentru îmbunătățirea funcționalității acestora; creșterea eficienței amenajărilor de irigații și drenaje prin ridicarea randamentului de transport și distribuție a apei și prin perfecționarea metodelor, aparaturii și echipamentelor pentru distribuția și gestiunea apei; urmărirea evoluției nivelului și chimismului apei freactice, inclusiv a excesului superficial de umiditate din amenajările de irigații și drenaje și stabilirea de măsuri pentru prevenirea apariției unor fenomene negative privind comportarea lucrărilor și a

solurilor; controlul evoluției solurilor din amenajările de irigații și drenaje și elaborarea de metode și tehnologii pentru prevenirea degradării acestora, obiectiv realizat prin colaborare cu Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie (ICPA) București.

Cercetările din cadrul primului obiectiv s-au efectuat în 28 de câmpuri experimentale, special amenajate, amplasate în toate zonele pedoclimatice interesate la irigații din țara noastră. Acestea au funcționat în stațiuni de cercetări agricole din rețeaua ASAS precum și în fermele didactice ale unor unități de învățământ superior agronomic, continuând și dezvoltând pe o scară mai amplă activitatea începută de către dl Acad. Marcu BOTZAN, încă din 1945, în două amplasamente (Mărculești - Călărași și Studina - Olt) și continuate apoi la stațiunile experimentale Moara Domnească - Ilfov și Brăila. Aceste cercetări au avut un caracter de durată, rezultatele utilizându-se atât în exploatarea sistemelor de irigații, la stabilirea parametrilor necesari pentru prognoza și avertizarea udărilor, cât și în proiectare, la dimensionarea sistemelor de irigații și efectuarea calculului de eficiență economică, prin utilizarea datelor existente pe perioade lungi (20 - 25 de ani) privind relația consum de apă - producție.

Cercetările din cadrul celorlalte obiective s-au efectuat în amenajări de irigații reprezentative aflate în exploatare, care s-au extins în perioada 1971-1989 de la cca 500.000 la peste 1.500.000 ha.

Difuzarea pe scară largă a rezultatelor acestor cercetări s-a concretizat prin publicarea a numeroase cărți (16), studii, lucrări de cercetare, referate și comunicări științifice (peste 50), precum și articole în reviste de specialitate din țară și străinătate (peste 90), realizate de prof. Nicolae GRUMEZA în majoritatea lor în calitate de prim autor. Dintre cărți, se amintesc: *Planificarea udărilor și măsurarea apei în sistemele de irigații*; *Tehnica irigării culturilor horti-viticole* (carte distinsă cu premiul ASAS); *Metode de irigare*; *Consumul de apă al plantelor cu aplicații în proiectarea și exploatarea sistemelor de irigații*; *Metode pentru creșterea randamentului de utilizare a apei în sistemele de irigații*; *Prognoza și programarea aplicării udărilor în sistemele de irigații*; *Evoluția nivelului și chimismului apei freatice din amenajările de irigații în interrelație cu mediul înconjurător*; *Amenajările de irigații din România* (carte distinsă cu premiul ASAS); *Ghid practic de irigare a culturilor agricole și horti-viticole*.

Ca semn de recunoaștere a rezultatelor deosebite obținute în activitatea profesională, dr. Nicolae GRUMEZA a fost ales în anul 1991 membru coes-

pondent al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură (ASAS) și promovată ca membru titular în 2004. În 1996, la împlinirea vârstei de 70 de ani, a primit din partea ASAS Diploma de Excelență pentru întreaga activitate profesională și aportul adus dezvoltării sectorului de îmbunătățiri funciare din România.

În 1990 primește abilitarea Ministerului Educației și Cercetării ca îndrumător de doctorat, activând pe această direcție până în anul 2005. Pe parcursul acestei activități, dr. Nicolae GRUMEZA a coordonat elaborarea a peste 20 teze de doctorat, scrise sub îndrumarea sa de cei mai apropiați colaboratori și discipoli care au făcut ulterior o frumoasă carieră profesională. Dintre aceștia se menționează dr. Cristian KLEPȘ, fost șef de Departament în cadrul ASAS, dr. Corneliu TUȘA, fost director în cadrul Ministerului Agriculturii, dr. Cornel SCHINTEE, fost director în cadrul OJCA Dolj, dr. Cornel DOMUȚĂ, profesor asociat la Universitatea din Oradea și cercetător științific principal la SCDA Oradea, dr. Constantin BORA, profesor asociat la Universitatea din Craiova și cercetător științific principal la SCDA Simnic, dr. Constantin NEGRILĂ, cercetător științific principal și director al SCDA Teleorman, dr. Eugen PETRESCU, cercetător științific principal la SCDA Caracal, dr. Eugenia CIOACĂ, cercetător științific principal la INCDD Tulcea, dr. Carmen VASILICĂ, inspector principal la ANIF București.

Unul dintre primii colaboratori ai dr. GRUMEZA după preluarea conducerii Laboratorului de Exploatare din cadrul ICIFP București, împreună cu care a coordonat o lungă perioadă de timp programul național de cercetare amintit anterior, a fost dr. Nicolae DĂSCĂLESCU, devenit ulterior secretar al Comitetului Român al Marilor Baraje și apoi conferențiar la Universitatea din Brașov.

Dl Nicolae GRUMEZA a decedat pe 22 mai 2014 la vârsta de 88 de ani, rămânând pildă de urmat pentru toți cei care i-au cunoscut modestia, acuratețea discernământului și rigurozitatea științifică în munca de cercetător și promotor al progresului tehnic în sectorul îmbunătățirilor funciare, model de om, de înțelept sfătuitor, de prieten.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Dr. ing. Cristian KLEPȘ,
Conf. dr. ing. Nicolae DĂSCĂLESCU